

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Granskning av samverkan avseende hälso- och sjukvård och sociala insatser för psykiskt funktionshindrade

På vårt uppdrag har revisionskontoret genomfört en granskning av om det finns en tillfredsställande styrning, uppföljning och kontroll av samverkan mellan Region Jämtland Härjedalen och länets kommuner för personer med psykiskt funktionshinder.

Inledningsvis konstaterar vi att det pågår konkreta samverkansformer mellan bl.a. den psykiatriska specialistvården och kommunerna. Ett sådant exempel är specialistpsykiatrins omvårdnads team (SPOT- team) som jobbar med psykiatriska insatser utanför specialistpsykiatrin ofta i patientens hem.

Nedan följer några av de bedömningar och rekommendationer som beskrivs i rapporten:

- Vi anser att det saknas tillfredsställande rutiner för att kunna identifiera och fånga upp personer med psykiskt funktionshinder. Avsaknad av aktuell kartläggning medför bristande förutsättningar för att ha en tillfredsställande kontroll. Vi rekommenderar därför att en ny kartläggning genomförs. Denna rekommendation riktas även till alla granskade kommuner.
- Den samverkan och ansvarsfördelning som sker mellan regionen och kommunerna när det gäller insatser för psykiskt funktionshindrade är inte fullt ut tillfredsställande. Överenskommelsen om psykiskt funktionshinder som regionen och länets kommuner har ingått har begränsad betydelse för det praktiska arbetet. De mål som finns i överenskommelsen har inte någon nämnvärd betydelse för styrning och uppföljning. Denna rekommendation riktas även till alla granskade kommuner.
- Vi anser att det är otillfredsställande att samordnad individuell vårdplan (SIP) inte tillämpas i enlighet med lagens intentioner och regionala överenskommelser. Dessa brister har framförallt visat sig inom specialistpsykiatrin. Nödvändiga åtgärder bör snarast vidtas för att komma tillrätta med bristerna.
- Den bristande tillgängligheten till delar av specialistpsykiatrin, som framkommit från intervjuer, kan innebära ett stort hinder för att upprätthålla en sammanhållen vårdkedja med avseende på att insatserna sker i rätt tid och rätt följd. Bristande tillgänglighet till delar av specialistpsykiatrin medför en risk för att psykiskt funktionshindrade "hamnar mellan stolarna". Den tillgänglighet som ingår i uppföljningar av psykiatrin är enbart till ett första

besök. Vi anser att denna redovisning inte på ett korrekt sätt speglar hur situationen ser ut och rekommenderar därför en utökad redovisning av tillgängligheten, därtill vill vi få en redovisning av vilka åtgärder som planeras att vidtas för att den ska förbättras.

- Vi anser att det är otillfredsställande att inte överenskommelsen om "riskbruk, missbruk och beroende i Jämtlands län" har reviderats. Överenskommelsen upplevs av de intervjuade som inaktuell. Sedan överenskommelsen om missbruk beslutades har det kommit nya nationella riktlinjer för missbruksvården. Denna bedömning gäller också övriga granskade kommuner.
- Det finns ett uppdrag från Sociala Vård och Omsorgsgruppen (SVOM) om att starta en integrerad öppenvårdsverksamhet avseende missbruk och psykiska besvär. Denna verksamhet skulle innebära en ökad tillgänglighet till beroendevård och överbygga problematiken kring många kontakter. Projektet är för närvarande lagt på is. Vi rekommenderar den specialiserade psykiatrin att fortsatt föra diskussioner kring samverkansformen, då vi bedömer att öppenvårdsverksamheten medför förutsättningar för ökad kvalitet inom missbruksvården. Denna rekommendation riktas även till Östersunds kommun.
- Vi anser att det kan finnas skäl att göra en översyn av om det finns behov av ny samverkansarena för kommuner och den specialiserade psykiatrin. De forum som finns idag upplevs som allt för agendastyrda och behov finns av samverkansformer som nätverksträffar där utrymme finns för diskussioner. Frågor som man upplever behov av att diskutera är bl.a. bemötande frågor, vilka insatser som respektive aktör kan tillhandahålla, brister i samband med vårdplanering och etikfrågor. Denna rekommendation riktas även till alla granskade kommuner.
- Psykisk funktionsnedsättning omfattas inte av hemsjukvårdsavtalet. Av intervjuer framkommer en risk för att dessa "faller mellan stolarna" när det gäller stödinsatser som t.ex. läkemedelshantering, vilket ökar risken för felaktig läkemedelsanvändning. Vi rekommenderar därför att det görs en översyn av avtalet för att se om psykisk funktionsnedsättning kan omfattas av hemsjukvårdsavtalet. Denna rekommendation riktas även mot övriga kommuner.

Vi emotser senast den 13 januari 2020 en redovisning av vilka åtgärder som Hälso- och sjukvårdsnämnden vidtagit eller avser vidta med anledning av granskningsresultatet.

För Region Jämtland-Härjedalens revisorer

Viveca Asproth

Ordförande

Bernt Söderman
Vice ordförande

Bilaga

Revisionsrapport- Granskning av samverkan avseende hälso- och sjukvård och sociala insatser för psykiskt funktionshindrade samt rapportsammandrag dnr: Rev/6/2019

Kopia till

Regionstyrelsen
Regiondirektören